

Qırxıncı Ayənin Gizli Tarixi — İyirmi Beş Sayı

Yezeke! altıncı nömrə

Jeff Pippenger

2026-08-11

Mən Müqəddəs Məkan daxilində Hizqiyalın, Yeşayanın və Yəhyanın təcrübəsi ilə əlaqədar həqiqətin müxtəlif xətlərini təqdim edən “Şəhadətlər”dəki bir parçadan faydalanmışam. Yəhya Vəhy kitabının birinci fəslində arxasındakı səsi görmək üçün çevrildi.

Rəbbin günündə Ruhda idim və arxamdan şeypur səsi kimi böyük bir səs eşitdim; deyirdi: Mən Alfa və Omeqayam, əvvəlki və axıncıyam; və nə görürsənsə, onu kitaba yaz və Asiyada olan yeddi kilsəyə göndər: Efesə, Smirnaya, Perqamosa, Tiatiraya, Sardisə, Filadelfiyaya və Laodikeyaya. Mənimlə danışan səsi görmək üçün döndüm. Döndükdə isə yeddi qızıl şamdan gördüm. Vəhy 1:10–12.

Patmos adasından sonra səmavi müqəddəs məkana qədər, Yəhyanın Məsihin görüntüsünü gördüyü yerdə — Bacı Uaytın bizə bildirdiyi kimi — bu, Danielin öz kitabının onuncu fəslində gördüyü həmin görüntüdür.

“O günlərdə mən, Daniel, üç tam həftə yas tuturdum. Nə ləziz çörək yedim, nə də ağzıma ət və şərab dəydi; heç özümü məsh də etmədim.... Sonra gözlərimi qaldırıb baxdım və budur, kətana bürünmüş bir kişi gördüm; belinə Ufəzin xalis qızılından kəmər bağlanmışdı. Bədəni də zəbərcəd kimi idi, üzü şimşəyin görünüşü kimi, gözləri alov məşəlləri kimi, qolları və ayaqları cilalanmış tunc rəngində idi, söylədiyi sözlərin səsi isə çoxluğun səsi kimi idi” (Daniel 10:2–6).”

“Bu təsvir, Məsihin Patmos adasında Yəhyaya aşkar edildiyi zaman onun verdiyi təsvirə bənzəyir. Allahın Oğlundan daha aşağı olmayan bir Şəxs Danielə göründü. Rəbbimiz axır günlərdə nə baş verəcəyini Danielə öyrətmək üçün başqa bir səmavi elçi ilə gəlir.” Sanctified Life, 49.

İlk doqquz ayə İsa Məsihin Vəhyinin insan sınaq müddətinin sona çatmasından dərhal əvvəl necə açıldığını göstərir. Vəhy Allah tərəfindən İsaya verildi; İsa onu Cəbrayıl verdi; Cəbrayıl isə onu Yəhyaya verdi və Yəhyaya bu xəbəri yeddi cəmiyyətə göndərmək tapşırığı verildi. Yeşaya da altıncı fəsildə eyni şeyi etmək üçün öz tapşırığını aldı, Hizqiyal isə ikinci və üçüncü fəsillərdə eyni əmrini aldı. Yəhya öz tapşırığını aldığı zaman məhbusdur, Hizqiyal və Daniel Babilə əsirdirlər, Yeşaya isə Yəhudanın pis padşahı Ahazın dövründə yaşayır.

“Təkərlər təkərlərin içində idi; onların quruluşu o qədər mürəkkəb idi ki, ilk baxışda Hizqiyala hər şey tam bir qarışıqlıq içində görünürdü. Lakin onlar hərəkət etdikdə, bu, gözəl bir dəqiqliklə və kamil ahəng içində baş verirdi. Səmavi varlıqlar bu təkərləri hərəkətə gətirirdi və hər şeydən yuxarıda, əzəmətli yaqut rəngli safir taxt üzərində Əbədi Olan var idi; taxtın ətrafını isə lütf və məhəbbətin rəmzi olan qurşaqlayan göy qurşağı bürümüşdü. Mənzərənin dəhşətli izzəti qarşısında sarsılan Hizqiyal üzüstə yerə yıxıldı; bu zaman bir səs ona qalxmağı və

Rəbbin sözünü eşitməyi əmr etdi. Sonra ona İsrail üçün bir xəbərdarlıq xəbəri verildi.”
Testimonies, 751.

Mən həmçinin Rəbbin səsinə eşitdim; O deyirdi: Kimi göndərim və bizim üçün kim gedəcək?
O zaman mən dedim: Mən buradayam; mənə göndər. Yeşaya 6:8.

“Bu görüntü Yezekələ onun zehninə qaranlıq qabaqcadan duyğularla dolu olduğu bir vaxtda verilmişdi. O, atalarının diyarını viranə vəziyyətdə görürdü...”

“Eynilə də, Allah sevimli Yəhyaya gələcək əsrlər üçün kilsənin tarixini açmaq üzrə olduğu zaman, ona ‘İnsan Oğluna bənzər Birini’ şamdanların arasında gəzən halda göstərməklə, Xilaskarın Öz xalqına olan marağı və qayğısına dair ona bir təminat verdi; həmin şamdanlar yeddi kilsəni simvolizə edirdi. ...”

“Bu dərslər bizim faydamız üçündür. Biz imanımızı Allah üzərində möhkəmləndirməliyik, çünki qarşımızda elə bir vaxt durur ki, insanların canlarını sınağa çəkəcək. ...”

“Biz böyük və təntənəli hadisələrin astanasında dayanmışıq. Peyğəmbərlik sürətlə yerinə yetir. Rəbb qapıdadır. Çox keçmədən qarşımızda yaşayanların hamısı üçün olduqca böyük əhəmiyyət daşıyan bir dövr açılacaq. Keçmişin mübahisələri yenidən canlandırılacaq; yeni mübahisələr meydana çıxacaq. Dünyamızda baş verəcək səhnələr hələ heç xəyal belə edilməmişdir. Şeytan insan vasitələri ilə fəaliyyətdədir. Konstitusiyaları dəyişdirməyə və bazar gününə riayət olunmasını məcburi edən bir qanunu təmin etməyə cəhd göstərənlər bunun nəticəsinin nə olacağını çox az dərk edirlər. Böhran artıq lap yaxınımızdadır.”

“Lakin Allahın qulları bu böyük böhran zamanı özlərinə güvənməməlidirlər. Yeşaya, Hizqiyala və Yəhyaya verilən görüntülərdə biz göyün yer üzündə baş verən hadisələrlə nə qədər sıx bağlı olduğunu və Ona sədaqətli olanlar üçün Allahın qayğısının nə qədər böyük olduğunu görürük. Dünya hökmdarsız deyildir. Qarşıdakı hadisələrin gedişatı Rəbbin əlindədir. Göylərin Əzəməti, Öz kilsəsinin qayğıları ilə yanaşı, millətlərin taleyini də Öz nəzarətində saxlayır. ...”

“Yezekelin görüntüsündə Allahın əli kərublərin qanadları altında idi. Bu, Öz qullarına öyrətmək üçündür ki, onlara uğur verən ilahi qüvvədir. Əgər onlar günahı kənara qoyub ürəkdə və həyatda pak olsalar, O, onlarla birlikdə işləyəcəkdir.

“Canlı məxluqların arasında ildırım sürəti ilə hərəkət edən parlaq nur, bu işin nəhayət tamamlanmağa doğru hansı sürətlə irəliləyəcəyini təmsil edir. ...”

“Qardaşlar, indi matəm və ümitsizlik vaxtı deyil, şübhəyə və imansızlığa təslim olmaq vaxtı deyil. Məsih indi Yusifin böyük bir daşla bağlanmış və Roma möhürü ilə möhürlənmiş yeni məzarında olan bir Xilaskar deyildir; bizim dirilmiş bir Xilaskarımız var. O, Padşahdır, orduların Rəbbidir; O, keruvların arasında taxt qurmuşdur; və millətlərin çəkişməsi və iğtişaşı içində O, Öz xalqını hələ də qoruyur. Göylərdə hökmranlıq edən bizim Xilaskarımızdır. O, hər bir sınağı ölçür. O, hər canı sınaqdan keçirməli olan kürənin oduna nəzarət edir. Padşahların istehkamları yıxılacağı zaman, Allahın qəzəbinin oxları Onun düşmənlərinin ürəklərini dəşib keçəcəyi zaman, Onun xalqı Onun əllərində amanda olacaqdır.” Testimonies, 5-ci cild, 752–754.

Müqəddəs Kitabdakı dörd şahid təsdiq edir ki, İsa Məsihin Vəhyinin xəbəri, peyğəmbərin məbəddəki bu təcrübələri ilə timsallaşdırılan şəxslərə verilir. Bizə bəyan etmək üçün təyin olunduğumuz xəbər, məhz səmavi məbədə daxil olduğumuz zaman verilir. “Hər bir canı” sınayan “ocaq alovu” Malaki üçüncü fəsildəki ocaqdır.

Lakin Onun gəlişi gününə kim tab gətirə bilər? və O zübur etdiyi zaman kim ayaqda dura bilər? çünki O, saflaşdırıcının oduna və yuyucuların sabununa bənzəyir; Və O, gümüşü saflaşdıran və təmizləyən kimi oturacaq; və Levi oğullarını təmizləyəcək, onları qızıl və gümüş kimi pak edəcək ki, Rəbbə salehliklə təqdim olunan təqdim təqdim etsinlər. O zaman Yəhudanın və Yerusəlimin təqdim etdiyi təqdim keçmiş günlərdə olduğu kimi, əvvəlki illərdə olduğu kimi, Rəbbə xoş gələcək. Malaki 3:2–4.

Təmizləyən bilir ki, gümüş o zaman sobada düzgün müddət ərzində qalmışdır ki, gümüş elə saflaşmış olsun ki, təmizləyənin üzünü əks etdirməsin. Gümüşün qədimdə necə saflaşdırıldığına dair bu həqiqət, Danielin onuncu fəsildə gördüyü “marah” səbəb bildirən felinə uyğun gəlir. Bu son günlərdə Rəbb Öz xalqını yüz qırx dörd minlik bayrağın bir hissəsi olmağa namizəd olanları sınamaq, saflaşdırmaq və təmizləmək üçün müqəddəs məkana yönəlir. Bu zaman dövründə O, “bizimlə işləyəcək”, “əgər” biz “haqsızlığı kənara qoyub ürəkdə və həyatda pak olsaq”. Bəziləri, Daniel 10-da olduğu kimi, bu təcrübədən qaçırırlar; lakin Daniel ilə rəmzləndirilən, İsa Məsihin vəhyinin böyük güzgü kimi görüntüsünü görənlər, Yeşayanın göstərdiyi kimi, dodaqları qurbangahdan götürülmüş közlə toxundurulacaq və həm dönük bir kilsəyə, sonra isə dünyaya bir xəbər vermək üçün saflaşdırılıb hazırlanacaqlar.

Bu xəbər məbəddə olan sadıq canlara təqdim olunur. Levililər iyirmi üç, Pentikost mövsümü ilə uyğunlaşdırıldıqda, Ən Müqəddəs Yerdə olan Əhd Sandığını əks etdirmək üçün nəzərdə tutulmuşdur. İman vasitəsilə fəslin xəbərlərinin quruluşu müqəddəs tarixin içərisində alovlu soba sınağının tamamlandığını göstərən üç nişangahı müəyyən edir. İlahi dərinliyə malik olan iyirmi üçüncü fəslin peyğəmbərlik quruluşu peyğəmbərlik tələbəsinə Yezekeli birinci fəslin birinci ayəsində yerləşdirməyə imkan verir.

Belə oldu ki, otuzuncu ildə, dördüncü ayda, ayın beşinci günündə, mən Kəbar çayı kənarında əsirlər arasında olarkən göylər açıldı və mən Allahın görüntülərini gördüm. Ayın beşinci günü — padşah Yehoyakinin əsirliyinin beşinci ili idi. Hezekiel 1:1, 2.

Yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənmə vaxtında bir kahin olaraq, Ezekeil e.ə. 587-ci ildə Navuxodonosorun Yerusəlimə qarşı etdiyi üç mühasirədən üçüncüsünə beş il qalmış, on yeddinci Yubiley dövrünün otuzuncu ilindədir. Ayədəki otuzuncu il Əhdi-Ətiq tarixinin ən böyük dirçəlişindən otuz il sonradır və bu, beşinci ilin beşinci günündədir; beləliklə, beş rəqəmi Ezekeilin şəhadətinin üzərinə qoyulur. Açılişdakı ilk iki ayədə otuz bir dəfə müəyyən edilir və beş rəqəmi üç dəfə xatırlanır. Əlli üçüncü fəsildəki quruluşun Pentikost mövsümü ilə uyğunlaşdırılmasında, otuz ilə təmsil olunan ikinci sınaq seypurlar bayramına qədər çatır, beş gün Məsihin göyə yüksəlişinə, sonra beş gün kəffarə gününə, daha sonra isə həm əvvəlki (Pentikost), həm də sonrakı (Çardaqlar) yağışı təmsil edən nişangaha qədər daha beş gün uzanır. Quruluş otuzu, onun ardınca isə beşdən ibarət üç mərhələni təqdim edir. Ezekeil məbəddədir və Levililər iyirmi üçün quruluşu Əhdd sandığıdır.

Tarix şahidlik edir ki, Hezekiel bu məqamda Yerusəlimin dağıdılması ilə təmsil olunan tezliklə gələcək bazar günü qanununu tipləşdirərək başa çatan simvolik mühasirədən beş il əvvəldədir. “Beş” sayı, “otuz” sayı kimi, Levililər iyirmi üçün quruluşunun əsas ünsürüdür.

Bu məqalələrdə göstərilmişdir ki, fəslin ilk iyirmi iki ayəsi son iyirmi iki ayə ilə uyğunlaşdırıldıqda və sonra həmin iyirmi iki ayədən ibarət iki xətt birlikdə Pentikost mövsümü ilə uyğunlaşdırıldıqda, Malakinin od sobası olan üçpilləli sınaq prosesi aydın şəkildə təsvir olunur. Bu üç mərhələnin birinci və üçüncü mərhələlərində alfa və omega vardır; bunların hər biri bir mərhələni təmsil edən dörd nişangahdan ibarət bir silsilədən təşkil olunmuşdur.

Pasxa bayramı, onun ardınca Mayasız Çörək Bayramı, sonra arpanın ilk məhsulu təqdimatı, daha sonra isə Mayasız Çörək Bayramının sonuna qədər ‘beş’ gün. Bu dörd nişan birinci sınağı təşkil edir və İsa həmişə sonu başlanğıc vasitəsilə təsvir edir; üçüncü sınaq da dörd nişandan ibarətdir. Sur bayramı, sonra Məsihin göyə yüksəlişi, onun ardınca Kəffarə Günü, daha sonra isə beş gün sonra həm Pentikostun, həm də Çardaqlar Bayramının gəlişi. Pentikost ilkin yağışın rəmzidir, Çardaqlar Bayramı isə son yağışın rəmzidir. Levililər iyirmi üç modelində həm Pentikost, həm də Çardaqlar Bayramı bir xətt üzərinə düşür.

Beləliklə, ey Sion övladları, sevinin və Allahınız Rəbdə şadlanın; çünki O, sizə əvvəlki yağışı ölçü ilə vermişdir və sizin üçün yağışı, əvvəlki yağışı və sonrakı yağışı birinci ayda endirəcəkdir. Yoel 2:23.

Son sınaq və saflaşdırma prosesi 31 dekabr 2023-cü ildə başladı. Birinci sınaq, 18 iyul 2020-ci ilin məyusluğu ilə əvvəllər sınaqdan keçirilmiş qrupu bölən “xalqının soyğunçuları” arasındakı mübahisə ilə simvolizə olunan təməl sınaq idi.

“Tarixdə və peyğəmbərlikdə Allahın Kəlamı həqiqətlə yanılma arasında uzun müddət davam edən mübarizəni təsvir edir. Bu mübarizə hələ də davam etməkdədir. Olmuş olan şeylər yenidən təkrarlanacaqdır. Köhnə mübahisələr yenidən canlandırılacaq, yeni nəzəriyyələr isə durmadan meydana çıxacaqdır. Lakin birinci, ikinci və üçüncü mələklərin xəbərlərinin elanında öz etiqadları və peyğəmbərliyin yerinə yetməsinə dair anlayışları ilə bir rol oynamış olan Allahın xalqı harada dayandıklarını bilir. Onların saf qızıldan daha qiymətli olan bir təcrübəsi vardır. Onlar qaya kimi möhkəm dayanmalı, öz etimadlarının başlanğıcını sonadək sarsılmazcasına saxlamalıdır.” Manuscript Releases, cild 1, 47.

Levililər iyirmi üçüncü fəsildə ilk sınaq, peyğəmbərlik xarakterli üçlü bir birləşmə ilə və bunun ardınca beş gün sonra mayasız çörək bayramının sonu ilə təmsil olunur. Pasxa birinci gün idi, mayasız çörək bayramı ikinci gün idi və ilk məhsullar təqdimatı üçüncü gün idi. Beş gün sonra mayasız çörək bayramı başa çatdı. Üç sınaqdan birincisinin peyğəmbərlik quruluşu üçüncü və son sınaqda da təmsil olunur. Üç yol nişanəsindən ibarət olub ardınca biri gələn həmin üçüncü yol nişanəsində şeypurlar bayramı birinci gündür və Məsihin göyə qalxması beş gün sonradır, sonra Kəffarə günü beş gün sonra gəlir, daha sonra beş gün sonra həm Pentikost, həm də Çardaqlar bayramı tezliklə gələcək bazar qanununu nişanlayır; bu qanun Yezekeel kitabında Yerusəlimin məhvi kimi təmsil olunur.

Mayasız çörək bayramının sonu ilə şeypur bayramı arasında otuz gün vardır; bu günlər yalnız kahinin bir rəmzinə deyil, həm də İlahi təsvir daxilində təmsil olunan üç sınaqdan ikincisini də ifadə edir.

Məsihin vəftizi Pasxa, mayasız çörək və ilk məhsulların üç nişanəsini nümayiş etdirir, çünki bu üç nişanə Məsihin ölümünü, dəfnini və dirilməsini təmsil edir. Bu üç mərhələdən sonra dördüncü mərhələyə qədər beş gün gəlir; bu, mayasız çörək bayramının sonu ilə təmsil olunur. Vəftiz, Yəhyanın öz Məsihini vəftiz etdiyi o qısa anda bu üç mərhələni bir yerdə təqdim edir. Yaz bayramları bu üç mərhələni hər biri bir gün olmaqla bir-birindən ayırır, payız bayramları isə bu üç mərhələni beş gün olmaqla bir-birindən ayırır.

Yaz bayramlarının birinci sınağını, beş gün sonra gələn bir nişanla izlənen üç nişanın birləşməsi kimi tətbiq etdiyimizdə; və sonra payız bayramlarını, beş gün sonra bir nişan tərəfindən izlənen üç nişan kimi tətbiq etdiyimizdə, belə bir peyğəmbərlik quruluşu təsbit edilir ki, bu quruluş üçdən ibarət bir alfa nişanından və onun ardınca gələn beş gündən ibarətdir; bundan sonra otuz gün gəlir, daha sonra isə payız bayramlarının üçüncü sınağı üçdən ibarət bir nişan və onun ardınca gələn beş gün kimi gəlir — bu quruluş birinci sınağın ümumilikdə beş günü əhatə etdiyini, bunun ardınca isə üçüncü beş günlük nişana çatan otuz günlük ikinci bir sınağın gəldiyini göstərir. Beş üstəgəl otuz, üstəgəl beş qırx edir ($5 + 30 + 5 = 40$).

Məsihin vəftizindən dərhal sonra qırx gün gəldi və bu günlər üç sınaqla başa çatdı. Levililər iyirmi üçüncü fəslinin quruluşunda, Əllinci gün mövsümü ilə birlikdə, daha çox şey ayırd edilə bilər; lakin başqa bir səviyyədə bu fəsil Ən Müqəddəs Yerdə olan Sandığı təmsil edir.

Levililər iyirmi üçdəki yaz və payız bayramları iki Şənbənin ortasında yerləşdirilmişdir. Həmin iki Şənbə iki örtücü kerubu təmsil edir və Levililər iyirmi üçlə uyğunlaşdırılmış Pentikost mövsümünün nişanələri Əhdi-Sandığı və iki örtücü kerubu təmsil edir. Yezekel birinci fəsildə məbədə aparılır və ora aparıldığı zaman o, Yerusəlimin məhvini gətirib çıxaran mühasirədən beş gün əvvəlki mövqedədir; bu isə tezliklə gələcək bazar qanununu rəmləşdirir. Bazar qanunu Levililər iyirmi üçdə Pentikost və Çardaqlar Bayramı ilə təmsil olunur. Yezekel otuzuncu ildədir və otuz, Malaki üçüncü fəslin od sobasını təşkil edən üç sınaqdan ikincisinin müddətidir. İkinci sınaq otuz günə təmsil olunur; necə ki, Yezekel tarixçilərin Yuşıyanın Böyük Pasxası adlandırdıqları vaxtda başlanmış on yeddinci Yubiley dövrünün otuzuncu ilindədir. Yezekel on səkkiz ay davam edən mühasirədən beş il əvvəldir və o, məbəddədir; bu isə qalıntını təmizləyən və saflaşdıran son üç sınağın ortasıdır. Peter də Qeysəriyyə-Filippidə (Panium), yenə də üç sınağın ortasında idi; bunu Panium (Qeysəriyyə-Filippi), Dəyişilmə dağı və çarmıx təmsil edir.

Miladdan əvvəl 592-ci ildə Yezekel fəvqəltəbii şəkildə “lal” edildi və yalnız Allah onun ağzını açanda danışdı. Bu hal Yerusəlimin miladdan əvvəl 585/6-cı ildə süqutunadək davam etdi. Mühasirə başlayan gün, onun “gözlərinin arzusu” öldüyü gün, Allah onu danışdırmışdı, lakin İsrailin “gözlərinin arzusu” olan Yerusəlim yığılanadək ona sərbəst danışmağa izin verilmədi. Yerusəlimin süqutu tezliklə gələcək bazar qanununu təmsil edir və məhz burada səkkizinci növbənin kahini olan, məbəddə xidmət edərkən lal edilmiş Yəhya Vəftizçinin atası ilə bağlı nümunə vardır; Yezekelin də (görmədən) olduğu həmin yerdə o da təxminən doqquz ay lal

edilmişdi. Yəhyanın doğumundan sonra səkkizinci gün, Yəhya sünnət olunarkən ona danışmağa izin verildi. Müqəddəs məkanda ikən lal edilmiş iki peyğəmbər. Məsihə müqəddəs məkanda baxarkən lal edilən üçüncü peyğəmbər isə Daniel idi. Onuncu fəsildə Daniel müqəddəs məkandadır və üç toxunuşdan ikincisi ilə ona toxunulduğu anda lal edilir. Orta nöqtədə Daniel lal edilir.

O, mənə bu sözləri söylədiyi zaman üzümü yerə çevirdim və lal oldum. Və budur, bəşər oğullarına bənzər birisi dodaqlarıma toxundu; onda ağzımı açıb danışdım və qarşımda duran şəxsə dedim: Ey ağam, bu görüntü üzündən ağrılarım üstümə qayıtdı və məndə heç bir qüvvət qalmadı. Daniel 10:15, 16.

Danışmaq

“Danışmaq” rəmzi tezliklə gələcək bazar günü qanunu zamanı özünü göstərir; o vaxt Amerika Birləşmiş Ştatları əjdaha kimi danışır, Bilamin eşşəyi danışır, Habaququn görüntüsü danışır və yalan söyləmir. Müqəddəs məkanda olduqları zaman lal edilən üç lal peyğəmbər Yerusəlimin məhvi zamanı danışirlər. Zəkəriyyada isə o, oğlunun yeni adının doğru olduğunu təsdiqləmək üçün danışır; bununla da yeni ad verilən Filadelfiyalılara təmsal olur.

Qalib gələn şəxsi Mən Allahımın məbədinə bir sütun edəcəyəm və o, artıq oradan bayıra çıxmayacaq; və onun üzərinə Allahımın adını, Allahımın şəhərinin adını — Allahımdan göydən enən yeni Yerusəlimin adını — və Özümün yeni adım yazacağam. Vəhy 3:12.

Zəkəriyyəyə Yəhyanın yeni ailə adını yazmaq üçün bir lövhə verildi.

Və belə oldu ki, səkkizinci gün uşağı sünnət etmək üçün gəldilər; və ona atası Zəkəriyyənin adına görə Zəkəriyyə adını verdilər. Anası isə cavab verib dedi: Xeyr; onun adı Yəhya olacaq. Onlar ona dedilər: Sənin qohumların arasında bu adla çağırılan heç kəs yoxdur. Və atasına işarələrlə soruşurdular ki, onun adının nə olmasını istəyir. O isə bir yazı lövhəsi istəyib yazdı: Onun adı Yəhyadır. Hamı buna heyran oldu. Dərhal onun ağzı açıldı, dili açıldı və o danışaraq Allahı həmd etdi. Luka 1:59–64.

Yəhyanın yeni adı Filadelfiya kilsəsi ilə uyğunluq təşkil edir və Zəkəriyyənin adı, Zəkəriyyənin üçüncü mələyin xəbərinə imansızlığı ilə təmsil olunduğu kimi, Laodikeyə ilə uyğunluq təşkil edir. Bütün peyğəmbərlər axır günlərə müraciət edirlər və axır günlər üçüncü mələyin tarixidir. Buna görə də xəbəri gətirən mələk üçüncü mələk olmalıdır. Zəkəriyyə Rəbbin Laodikeyadakı Yeddinci Gün Adventist kilsəsinin yanından keçəcəyini anlamaqdan imtina etdi. Bu peyğəmbərlərdə səsin bərpası haqqında deyiləcək daha çox şey vardır, lakin biz Yoşiyanın peyğəmbərlik xəttinin anlaşılmasına doğru irəliləməyə davam edəcəyik.

Yoşiyanın Təkəri

Eramızdan əvvəl 622-ci ildə Yoşiyanın Pasxası ilə başlayan on yeddinci Yubiley silsiləsini nəzərdən keçirdik, lakin Yoşiyanın xətti eramızdan əvvəl 622-ci ildən xeyli əvvəl başlayır. İsrailin Şaulu İsrailin ilk padşahı olaraq taxta çıxaran üsyanı padşah Şaulun hökmranlıq edəcəyi qırx ili müəyyənləşdirdi; bunun ardınca padşah Davudun hökmranlıq edəcəyi qırx il gəldi; onun ardınca isə Süleymanın hökmranlıq edəcəyi qırx il gəldi. Allahın rədd edilməsi və bunun peyğəmbər

Şamueli dərindən incitməsi eramızdan əvvəl 1097-ci ildə baş verdi və yəhudilərin “Sezardan başqa padşahımız yoxdur” dedikləri zaman çarmıxda sona çatan peyğəmbərlik xarakterli bir üsyan xəttini başlayır.

Lakin onlar fəryad edib dedilər: Onu apar, onu apar, çarmıxa çək. Pilat onlara dedi: Mən sizin Padşahınızı çarmıxa çəkimmi? Baş kahinlər cavab verdilər: Qeysərdən başqa padşahımız yoxdur. Yəhya 19:15.

1097-ci ildə üç padşahın hər biri qırx il hökmranlıq edəcəkdə; ta Süleymanın e.ə. 977-ci ildə ölümünədək, bundan sonra isə padşahlıq şimal və cənub olaraq bölündü.

Sonra onlar bir padşah istədilər; Allah da onlara Benyamin qəbiləsindən olan bir adamı, Kis oğlu Şaulu qırx il müddətinə verdi. Həvarilərin İşləri 13:21.

Davud padşahlıq etməyə başlayanda otuz yaşında idi və qırx il padşahlıq etdi. Hebronda Yəhuda üzərində yeddi il altı ay padşahlıq etdi; Yerusəlimdə isə bütün İsrail və Yəhuda üzərində otuz üç il padşahlıq etdi. 2 Şamuel 2:4, 5.

Süleymanın padşahlığı e.ə. 971-ci ildə başladı; Məbədin təməli Süleymanın hökmranlığının dördüncü ilində (e.ə. 967-ci ildə) qoyuldu. Tikinti yeddi il davam etdi (1 Padşahlar 6:37–38) və Məbəd Süleymanın on birinci ilinin səkkizinci ayında tamamlandı. Rəsmi təqdis mərasimi yeddinci ayda (Etanim ayında), Çardaqlar Bayramı zamanı baş tutdu (1 Padşahlar 8; 2 Salmələr 5–7). Padşahların, Məbədin və millətin hər biri tarixdə dörd yüz doxsan illik bir dövrə təmsil olunur ki, bu da padşahlarla, Məbədlə və ya millətlə əlaqədar peyğəmbərlik xarakterli bir dövrü aydın şəkildə göstərir.

Daniel e.ə. 607-ci ildə əsir alındı, baxmayaraq ki, bibliya xronoloqlarının əksəriyyəti e.ə. 605-ci ili müəyyən edir. Tarixi qeyd peyğəmbərlik şəhadəti ilə uyğunlaşmalıdır və e.ə. 1097-ci ildə padşah arzusu ilə başlayan tarix xəttində tarixi olaraq işarələnmiş hadisələrin simvolizmi bir neçə peyğəmbərlik şahidinin əsasında e.ə. 607-ci ilin düzgün tətbiq olduğunu, e.ə. 605-ci ilin isə olmadığını tələb edir. E.ə. 607-ci il padşahlar xəttində dörd yüz doxsan ilin sonunu göstərir, lakin eyni zamanda həmin xətdə baş verən yetmiş ilin üç əsas təsvirindən birinə də başlanğıc verir. E.ə. 607-ci il e.ə. 677-ci ildə Mənəssənin əsir alınması ilə başlayan yetmiş ilin sonunu göstərir. Dörd yüz doxsan il simvolunun ilk təsviri (xətdə üç şahidə malik olan) yetmiş ilin üç şahidindən birinin başa çatdığı və yetmiş ilin digər bir şahidinin başladığı yerdə tamamlanır; riyazi quruluş, Danielin e.ə. 605-ci ildə əsir alındığı fikrinə baxmayaraq, e.ə. 607-ci ilə şəhadət edir.

e.ə. 1097-ci ildən e.ə. 607-ci ilə qədər olan padşahlarla əlaqəli 490 illik dövrü özündə ehtiva edən xətt daxilində, həmçinin Süleymanın Məbədinin təqdis olunmasından Zerubbabil tərəfindən sürgündən sonrakı Məbədin e.ə. 516-cı ildə təqdis olunmasına qədər də 490 il vardır. Bu 490 il, Süleymanın özünün on birinci ilindəki təqdisindən başlayan 420 ilin, əsarət dövründə Məbədin viran qaldığı 70 ilə əlavə olunmasından ibarətdir və cəmi 490 il edir. Artakserksin üçüncü fərmanı 59 il sonra, e.ə. 457-ci ildə verildi və Allahın xalqı üçün “müəyyən edilmiş” (“kəsilib ayrılmış”, Daniel 9:24) 490 ilin başlanğıcını qeyd edir; bu dövr 34-cü ildə Stefanın daş-qalaq edilməsi ilə başa çatdı. Əlbəttə, e.ə. 1097-ci ildə Allahın və Peyğəmbərlik Ruhunun rədd edilməsi ilə başlanan

təməl mürtədlikdən başlayıb Stefanın Məsihi Allahın sağında dayanmış halda gördüyü ana qədər uzanan peyğəmbərlik xəttində daha çox dərin xronoloji şahidlər vardır. Bu şəhadətin daxilində biz Yoşyanın peyğəmbərlik çarxını tapırıq.

“Mən “təməl dönüklüyü” deyirəm, çünki xəttin başlanğıcı İsrailin dünyəvi bir padşaha sahib olmaq istəyi ilə Allahı Padşah kimi rədd etdiyi vaxtı müəyyən edir və beləliklə İsrailin bəşəri monarxiyasının təməlini göstərir. Mən bunu həm də Yoşyanın çarxı üçün yazıram; “Allahın təməli” mənasını daşıyan bu ad, Allahın xalqının həm təməlinin, həm də təməl dönüklüyünün rəmzidir.

Süleyman öldükdə və on iki qəbilə şimala və cənuba bölündükdə, Yarovamın saxta ibadət sistemini təsis etməsi itaətsiz peyğəmbər tərəfindən məzəmmət olundu və onun məzəmməti Yoşiya adlı gələcək bir padşah haqqında peyğəmbərliyi ehtiva edirdi. Yarovamın və şimaldakı on qəbilənin təməl mürtədliyi zamanı, e.ə. 622-ci ilin Böyük Pasxası ilə səciyyələnən Yoşyanın və onun islahatının peyğəmbərliyi öncədən bildirildi. Həmin islahat Musanın yazılarının tapılması və Allahın xalqı üzərinə onların davamlı mürtədliyinə görə hökmün elan olunması ilə baş verdi. Musanın yazılarından olan sözlər padşah Yoşiyaya oxunduqda, bu, Əhdi-Ətiq tarixinin ən böyük dirçəlişini meydana gətirdi. Gələcəkdə Yoşiya adlı bir uşağın doğulacağına dair peyğəmbərlik, həmçinin itaətsiz peyğəmbərin padşah Yarovama qarşı yönəltdiyi təməl mürtədliyin peyğəmbərlik xarakterli məhkumunu da ehtiva edirdi.

Danielin adlandırdığı kimi, Musanın lənəti Levililər iyirmi altıdakı “yeddi dəfə”dir və bu, Adventizmin təməl həqiqətlərinin rəmzi olan William Millerin əsas kəşfinə çevrildi. Millerin xəbərinin 11 avqust 1840-cı ildə gücləndirilməsi 1838 və 1840-cı illərdə “Yoşiya” Litchin fəaliyyəti vasitəsilə baş verdi. 1863-cü ildə həmin təməllər bir kənara qoyuldu və “yeddi dəfə” təkcə Filadelfiyalı Millerçilərin təməl həqiqətlərinin deyil, həm də Laodikiyalı Millerizmin bu təməllərə qarşı üsyanının rəmzinə çevrildi. Birinci və ikinci mələklərin Millerçilərinin tarixi “Yoşiya”nın rəmzini daşıyır; bu rəmz yüz qırx dörd minin tarixində hərfi-hərfinə təkrarlanacaq. Yoşyanın çarxı padşah Şaulun cadugərliyinə qədər geriye uzanır, oradan isə Bazar qanunu zamanı Laodikiyalı Yeddinci Gün Adventist Kilsəsinin ağzından çıxarılıb atılmasına qədər gedib çatır. Yezekiəldəki Yoşyanın çarxı indi yüz qırx dörd minin möhürlənməsinin zirvəsi kimi açılmaqdadır.

Bu məsələləri növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.